

Plan for praksisstudier
Psykisk helsearbeid
Komplekse og sammensatte tilstander

SYP324

Med tilhørende arbeidskrav i praksisperioden

Bachelor Sykepleie

Student: _____

Kull: _____

Grimstad/Kristiansand: _____

Praksissted: _____

Tidsrom: _____

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	1
1.1 Veiledning og vurderingssamtaler	1
1.2 Arbeidskrav	1
1.3 Studentturnus	2
2.0 Oppstartsamtale.....	3
3.0 Plan for praktiske studier – SYP324	4
3.1 Læringsutbytte	4
3.1.1 Kunnskap	4
3.1.2 Ferdigheter	4
3.1.3 Generell kompetanse	4
3.2 Studiespørsmål tilknyttet kunnskaper	5
3.3 Studiespørsmål tilknyttet ferdigheter	6
3.4 Studiespørsmål tilknyttet generell kompetanse.....	7
4.0 Arbeidskrav - Etisk refleksjon	9
4.1 Deltakelse i 2 gruppesamlinger.....	10

1.0 Innledning

Plan for praksisstudier er forankret i de felles læringsutbyttene for praksisstudier i 5. og 6. semester som er beskrevet i [Studieplan for Sykepleie, bachelorprogram grunnstudium](#).

Praksisperioden varer i 9 uker. Den første av de ni ukene er målrettet forberedelse til praksis, hvor simulering er hovedlæringsaktiviteten. De neste 8 ukene er praksisstudier ute i helsetjenestene.

Plan for praksisstudier skal brukes av studenten og praksisveileder gjennom hele praksisperioden. Planen utgjør selve grunnlaget for studentens egenvurdering på halvtids- og sluttvurderingssamtalene. Plan for praksisstudier er et arbeidsverktøy til hjelp for student og praksisveileder slik at de sammen kan planlegge god progresjon i læring og vurdering av studenten.

Det er studentens ansvar å bruke Plan for praksisstudier. Plan for praksisstudier skal ikke leveres inn til praksislærer for godkjenning, men vil likevel være et viktig utgangspunkt, og en viktig del av innholdet, i vurderingssamtalene.

1.1 Veiledning og vurderingssamtaler

Praksisveileder har den daglige veiledningen med studenten i de praktiske studiene.

Praksislærer har veiledning i forbindelse med gruppesamlinger og i de individuelle halvtids- og sluttvurderingssamtalene.

I løpet av praksisperioden skal studenten, praksisveileder og praksislærer har tre samtaler der alle tre er til stede:

Oppstartsamtaalen: Studenten fyller ut skjema for oppstartsamtale (se pkt. 2.0) som blir utgangspunktet for samtalen. Rolleavklaringer og forventninger til hverandre tas også opp i denne samtalen.

Halvtids- og sluttvurderingssamtalene:

Plan for praksis er utgangspunkt for samtalene sammen med studentens egenvurdering. Det er derfor en forutsetning at studentens refleksjoner knyttet til studiespørsmål får en sentral plass i evalueringssamtalene.

1.2 Arbeidskrav

Studenten skal i løpet av praksisperioden levere et arbeidskrav innen frist satt av praksislærer.

For nærmere beskrivelse av arbeidskravet, se punkt. 4.0, side 9.

Arbeidskravet skal være godkjent for å få bestått praksisperioden.

I tillegg er det obligatorisk å delta på to refleksjonssamlinger som organiseres av praksislærer.

1.3 Studentturnus

Turnusplanen skal vise en tilstedeværelse på gjennomsnittlig 30 timer pr. uke, jevnt fordelt på de 8 praksisukene, i tillegg til tilstedeværelse i den praksisforberedende uke på campus.

Vi ser en økende bruk av langvakter ute i praksisfeltet, hovedsakelig ved kommunale enheter. Dette er vakter som gjerne har en varighet på 12 timer, og medfører at praksisveileder kan ha færre, men lengre vakter i sin turnus. Dersom studenten ønsker å forsøke noen langvakter er det anledning til det, men det er ikke mulig å komprimere praksisperioden. Det betyr at alle vakter som studenten har i praksisperioden (langvakter og «vanlige» vakter) må fordeles jevnt gjennom de 8 ukene studenten er i kliniske studier.

Man kan ikke kreve at studenter i praksis ved Universitetet i Agder går langvakter mens de er i kliniske studier.

Dersom praksisveileder har mange langvakter i sin turnus anbefales det at studenten får en sekundær praksisveileder slik at studenten kan gjennomføre en turnus sammen med hoved- eller sekundærveileder uten å måtte gå langvakter.

Studenter i kliniske studier skal følge praksisstedets turnusbestemmelser og i størst mulig grad følge veileders turnus (men merk punkt vedrørende langvakter). Dette kan innebefatte både dag-, kvelds- og nattevakter. Ved utarbeidelse av studentturnus er det viktig å tilstrebe en turnus som i størst mulig grad legger til rette for at studenten skal kunne oppnå praksisperiodens læringsutbytter.

Ved gjennomføring av kliniske studier i enheter der de ansatte arbeider helg, forventes det at studenten i løpet av praksisperioden har en helg i sin turnus. Å innlemme en helg i turnus er ofte en forutsetning for å i størst mulig grad kunne følge praksisveileders turnus.

Turnusen skal legges frem for praksisveileder og godkjennes av praksislærer innen utgangen av første praksisuke dersom ikke annet er avtalt. Studenten har selv ansvar for å dokumentere egen tilstedeværelse ved at praksisveileder bekrefter studentens tilstedeværelse underveis med signatur, slik at turnus kan godkjennes av praksislærer ved halvtids- og sluttvurdering.

Det forventes at studenten møter når vaktens begynner og er til stede til vaktens slutt. Dersom studenten kommer etter vaktens begynnelse eller går før vaktens slutt, må studenten gi beskjed til praksisstedet. Disse timene regnes som fravær. Ved behov for særskilt tilrettelegging, må studenten sende søknad med vedlagt dokumentasjon til post@uia.no.

Bevegelige helge- og høytidsdager som faller i den aktuelle praksisperioden trekkes fra den totale studietiden i praksis. For å få bestått praksisperiodene må studenten ha en tilstedeværelse på 90% i de 9 praksisukene.

2.0 Oppstartsamtale

Studentens forberedelse til oppstartsamtale i praksisstudier i psykisk helsearbeid - komplekse og sammensatte lidelser, 3. studieår
Hvilke erfaringer har jeg fra arbeid med bruker/pasient?
Hva ser jeg frem til i denne praksisperioden?
Hva ser jeg for meg kan være utfordrende i denne praksisperioden?
Hvilke gode egenskaper har jeg, og hvordan kan jeg bruke disse i praksisen?
Hvordan tar jeg imot tilbakemeldinger fra praksisveileder (det som er bra og der jeg får melding om å endre/justere)?
Hva er mitt ansvar i egen læringsprosess?
Tilbakemeldinger fra tidligere praksisperioder om hva som var bra og hva jeg må arbeide videre med i kommende praksisperiode:
Annet som er viktig for meg å få frem i oppstartsamtalen:

3.0 Plan for praktiske studier – SYP324

- Studiespørsmålene under kompetanseområdene er ment for å konkretisere innholdet og skape refleksjon hos studenten, samt bidra til aktiv deltakelse i egen læringsprosess.
- Det forventes at du som student noterer i forhold til egen læringsprosess **UKENTLIG (eller oftere)** ved hjelp av utvalgte studiespørsmål.
- Diskuter gjerne studiespørsmål med praksisveileder underveis i praksisperioden.
- Dine egne notater danner grunnlaget for din egenvurdering av læring frem mot vurderingssamtalene med praksisveileder og praksislærer.

3.1 Læringsutbytte

3.1.1 Kunnskap

- Kjenner til tiltak for å bevare liv og helse ved storulykker og i krise- og katastrofesituasjoner
- Har kunnskap om ledelse og organisering av sykepleietjenesten
- Har kunnskap om relevante undervisnings- og veiledningsmetoder

3.1.2 Ferdigheter

- Kan anvende og dokumentere sykepleie til mennesker med komplekse og sammensatte behov, samt bidra til trygg overføring av pasienter mellom ulike enheter og nivåer i helestetjenesten for å sikre gode pasientforløp
- Har innsikt i sykepleiers funksjon og ansvar for å ivareta forsvarlighet og pasientsikkerhet, forebygge pasientskade og uønskede hendelser, samt redusere og kunne dokumentere og registrere avvik i helsetjenesten
- Kan tilpasse undervisning og veiledning til pasient, pårørende, student og annet relevant personell
- Kan ivareta og følge opp ordinert medisinsk behandling, herunder forsvarlig legemiddelhåndtering, i samarbeid med pasient og pårørende
- Kan beherske teknologi, digitale verktøy og medisinsk-teknisk utstyr som anvendes ved praksisstedet
- Kan anvende kunnskap om helsefremmende og forbyggende tiltak
- Kan delta i tverrfaglig- og tverrprofesjonell samhandling for å sikre gode pasientforløp

3.1.3 Generell kompetanse

- Kan anvende kommunikasjons og veiledningskompetanse i møte med brukere, pasienter og pårørende
- Kan anvende etiske prinsipper, yrkesetiske retningslinjer og relevant lovverk og justere egen sykepleieutøvelse
- Kan reflektere over rutiner og metoder og ta initiativ til dialog om implementering av ny kunnskap og nye arbeidsmetoder
- Kan lede, prioritere og delegere oppgaver i sykepleiepraksis

- Har innsikt i utvikling og bruk av teknologi og digitale løsninger på individ og system nivå

3.2 Studiespørsmål tilknyttet kunnskaper

Overordnet studiespørsmål:	
Hvordan vil jeg jobbe for å oppnå læringsutbyttene under kunnskaper i praksisperioden i psykisk helsearbeid?	
Studiespørsmål:	
Generell teoretisk kunnskap	
<ul style="list-style-type: none"> • Hvilken rolle kan min praksisplass, og de ansatte der, få ved større ulykker, kriser og katastrofer? • Hvordan er tjenesten/enheten organisert? • Hvilke oppgaver knyttet til veiledning og undervisning kan sykepleier ved min praksisplass få, og hvordan kan jeg tilegne meg mer kunnskap om dette? 	
Uke:	Refleksjoner og konkretisering av egen læring:

3.3 Studiespørsmål tilknyttet ferdigheter

Overordnet studiespørsmål:	
Hvordan vil jeg jobbe for å oppnå læringsutbyttene under ferdigheter i praksisperioden i psykisk helsearbeid?	
Studiespørsmål:	
<ul style="list-style-type: none">• Hvilken teoretisk og praktisk kunnskap forventes jeg å ha for å kunne utøve faglig forsvarlig sykepleie til mennesker med komplekse og sammensatte behov innen psykisk helsearbeid?• Hvordan skal jeg tilegne meg denne nødvendige kunnskapen?• Hvordan forstår jeg psykiske lidelser og avhengighetslidelse/sykdom?• Hvordan kan min kunnskap om menneskets grunnleggende behov synliggjøres i fagfeltet psykisk helsearbeid?• Hvilke fysiske, psykiske og sosiale skadevirkninger etter bruk av forskjellige former for rusmidler er det viktig at jeg vet noe om?• Hvorfor er dokumentasjon av så stor betydning for å sikre trygge pasientforløp?• Hvilken funksjon og ansvarsoppgaver har sykepleier ved min praksisplass, og hvor kan jeg finne informasjon om dette?• Hva skal dokumenteres som avvik ved min praksisplass, og hvordan går jeg frem for å dokumentere avvik?• Hva er viktig for meg å vite for å kunne tilpasse veiledning og undervisning til den/dem jeg skal undervise/veilede?• Hvilke plikter har sykepleier knyttet til oppfølging av ordinert behandling, og hvordan kan dette utføres i samarbeid med pasienter og pårørende?• Hvilke rutiner har min praksisplass for medikamenthåndtering, og hvilken kunnskap om medikamenter, virkning og bivirkninger forventes jeg å ha?• Anvendes det noe teknologi, digitale verktøy eller medisinsk-teknisk utstyr ved min enhet, hva skal til for at jeg kan beherske disse?• Hva innebærer god psykisk helse? Og hvordan kan sykepleier ha et forebyggende og helsefremmende perspektiv i møte med pasient/bruker?• Hva er sykepleierens styrker inn i det tverrfaglige teamet både internt på praksisstedet, men også i samarbeidet med samarbeidspartnere internt og eksternt?• Hvordan kan et godt samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten bidra til å sikre gode pasientforløp?	
Uke:	Refleksjoner og konkretisering av egen læring:

--	--

3.4 Studiespørsmål tilknyttet generell kompetanse

Overordnet studiespørsmål:

Hvordan vil jeg jobbe for å oppnå læringsutbyttene under generell kompetanse i praksisperioden i psykisk helse?

Studiespørsmål:

- Hvorfor er etablering av allianse/relasjon så viktig i psykisk helsearbeid, og hvordan påvirkes dette av mine holdninger og handlinger?
- Hva er det viktig at jeg har fokus på i min kommunikasjon med pasient/bruker og pårørende?
- Hvordan kan jeg finne en god balanse mellom min faglige kompetanse (utenfra perspektivet) og pasient/brukers egne erfaringer og ønsker (innenfra perspektivet)?
- Hvorfor er etisk bevissthet så viktig i psykisk helsearbeid?
- Hvilket lovverk er det viktig at jeg setter meg inn i ved dette praksisstedet?
- Hvilke rettigheter har brukere/pasienter, og hvilke plikter har jeg for å ivareta disse?
- Hvordan kan man sikre pasient/bruker/pårørendes rett til medvirkning i utforming og gjennomføring av helsetjenestene?
- Hva skal til for at noen kan behandles mot eget samtykke, og hvilken betydning får dette for sykepleien?
- Hva forventes av meg med hensyn til kritisk refleksjon over egen yrkesutøvelse, men også over gjeldende rutiner og metoder ved min praksisplass?
- Har også jeg et selvstendig ansvar for dialog om implementering av ny kunnskap og nye arbeidsmetoder?
- Hva trenger jeg av kunnskap og ferdigheter til kunne å lede, prioritere og delegere oppgaver i sykepleiepraksis?

- Hvordan kan jeg holde meg oppdatert på utvikling og bruk av teknologi og digitale løsninger?

Barn som pårørende

- Hvilke retningslinjer har praksisstedet for hvordan man forholder seg til barn som pårørende?
- Hvordan kan jeg bidra til at barn som pårørende får et godt møte med fagfeltet psykisk helse?

Uke:	Refleksjoner og konkretisering av egen læring:

4.0 Arbeidskrav - Etisk refleksjon

Studenten skal levere følgende arbeidskrav innen frist gitt av praksislærer.

Hensikt:

- Studenten styrker sin evne til å identifisere etiske problemstillinger
- Studenten utvikler sin evne til å se en sak fra ulike perspektiver og foreta etiske overveielser på en systematisk måte
- Studenten utvikler sin evne til å foreta en helhetlig vurdering av handlingsalternativ basert på de etiske overveielserne

Innhold:

Studenten tar utgangspunkt i en konkret etisk problemstilling fra praksis og foretar en systematisk refleksjon ved å anvende SME-modellen:

- Hva er det etiske problemet?
- Hva er fakta i saken?
- Hvem er de berørte parter og hva er deres syn og interesser?
- Hvilke verdier, etiske prinsipper og dyder er aktuelle?
- Hvilke lover og retningslinjer er aktuelle?
- Hvilke handlingsalternativer finnes?
- Helhetsvurdering og konklusjon

Ref: Lillemoen, L., Gjerberg, E. & Nortvedt, P. (2020). Refleksjon over klinisk-etiske dilemma. I M. Magelssen, R. Førde, L. Lillemoen & R. Pedersen (Red.) *Etikk i helsetjenesten* (s. 221-232). Gyldendal Akademisk.

Tips til støtte i bruk av SME-modellen:

Brinchmann, B. S. (2021). Kliniske etikk-komiteer. I Brinchmann, B.S. (red.) *Etikk i sykepleien* (5. utgave.). (s. 223-239). Gyldendal.

Hem, M. H & Gonzalez, M. T. (2020). Etiske utfordringer i arbeid med mennesker med psykiske lidelser. I Gonzalez, M. T. (red.) *Psykiske lidelser - faglig forståelse og terapeutisk tilnærming. Sykepleiefaglige og flerfaglige perspektiver* (s. 84 - 93). Gyldendal.

Rammer:

- Utarbeide en skriftlig disposisjon for muntlig presentasjon med utgangspunkt i SME-modellens 7 punkter
- Levere disposisjonen i Canvas i henhold til frist gitt av praksislærer
- Foreta en muntlig presentasjon av den etiske problemstillingen i en av gruppesamlingene
- Aktuell pensumlitteratur og fagkunnskap skal anvendes, og kilder synliggjøres i henhold til Kildekompasset og APA 7
- Presentasjonen skal være anonymisert for pasientdata og praksissted

Kriterier for godkjenning:

- Arbeidskravet vurderes til godkjent/ikke godkjent utfra hensikt, innhold og rammer
- Studentenes grad av aktiv deltagelse og bidrag med egne refleksjoner i gruppesamlingen er også en del av vurderingsgrunnlaget

4.1 Deltakelse i 2 gruppesamlinger

Praksislærer leder gruppesamlingene og det forventes aktiv deltakelse fra alle studenter.

Praksislærer organiserer innhold og rammer for samlingene i henhold til gruppens størrelse.

Det vil rettes fokus mot refleksjon knyttet til faglige og etiske dilemma, samt erfaringer fra praksis. Alle studenter skal dele sitt arbeidskrav med resten av gruppen.

Studenter som ikke kan møte på refleksjonssamling må gi beskjed til praksislærer i forkant av samlingen, og det registreres fravær.